

OBSAH

Poznámka překladatelů k českému vydání	5
Předmluvy k 1. až 3. vydání	6
Přehled veličin a zkratk	13
1. Úvod	15
I. Základy	17
2. Problémy elektronek při velmi vysokých kmitočtech	17
2.1 Způsoby vybuzení kmitů	17
2.2 Přizpůsobení vnějším okruhům.	18
2.3 Tolerance elektronek	19
2.4 Průletová doba elektronů	20
3. Všeobecné úvahy o kmitavých okruzích v pásmu decimetrových vln	27
3.1 Kvasistacionární a nekvasistacionární kmity.	27
3.2 Geometrické rozměry kmitavých okruhů	27
3.3 Povrchový jev (skinefekt).	29
3.4 Ztráty zářením.	29
3.5 Kmitavé okruhy vytvořené z vedení	30
4. Charakteristická impedance vedení	30
4.1 Paralelní vodiče	32
4.2 Vodič proti zemi (pole jednoho vodiče)	37
4.3 Vedení z pásů	37
4.4 Souosé vedení	38
4.5 Kuželové vedení	40
4.6 Šroubovicové vedení	41
5. Vstupní impedance vedení	41
5.1 Výpočet vstupní impedance	41
5.2 Mezní případy	51
5.3 Činitel odrazu	53
6. Převodové vlastnosti vedení	58
6.1 Nepřizpůsobené vedení	58
6.2 Impedanční diagram	59
6.3 Rozšíření možností převodu	67
6.4 Převodové články	78
6.41 Jednostupňový převodový článek	79
6.42 Širokopásmové transformátory	79
7. Vedení jako rezonanční okruh.	83

7.1	Nezatížené rezonanční vedení	83
7.2	Vedení nakrátko zatížené jalovým odporem	86
7.3	Výpočet rezonančních podmínek několikadílných Lecherových systémů	90
8.	Resonanční odpor a útlum zatížených a nezatížených vedení	97
8.1	Resonanční odpor	97
8.11	Všeobecně	97
8.12	Ztráty poděl vedení	98
8.13	Resonanční odpor málo zatíženého vedení	100
8.14	Resonanční odpor kapacitně značně zkráceného vedení	103
8.15	Odvození všeobecného vzorce pro výpočet rezonanční vodivosti slabě tlumeného vedení nakrátko	117
8.16	Vliv kapacitní zátěže na rezonanční vodivost	119
8.17	Mezní případy	120
8.18	Výpočet ztrátového odporu	122
8.2	Tlumení	123
8.21	Základní útlum	123
8.22	Útlumy činně zatížených kmitavých okruhů	126
9.	Vlny v rezonátorech	132
9.1	Všeobecně	132
9.2	Označování vidů vln	134
9.3	Základní vidy válcového rezonátoru	134
9.4	Základní vid v pravoúhlém rezonátoru	137
9.5	Vyšší vidy rezonátoru	139
9.6	Sousé vedení jako zvláštní případ dutinového rezonátoru	140
9.7	Resonátory jako vlnovody	142
II.	Zapojení a technické provedení	145
10.	Vzájemně vázané okruhy	145
10.1	Všeobecně	145
10.2	Stupeň vazby a rozladění	145
10.3	Druhy vazeb sousých rezonátorů	150
10.4	Směšovače	157
10.5	Pásmové propusti	164
11.	Ladicí křivky vedení použitého jako kmitavý okruh	169
11.1	Ladicí strmost	169
11.2	Příklad provedení	174
11.3	Lineárnost ladění	179
11.4	Ladicí křivky nezatížených několikadílných Lecherových okruhů	180
12.	Stabilita kmitočtu a kmitočtové skoky („srhávání kmitočtu“)	183
12.1	Příčiny kmitočtových nestabilit	183
12.2	Kmitočtové skoky způsobené parazitními rezonančními okruhy	185
12.3	Kmitočtové skoky způsobené současným nakmitáváním harmonických kmitočtů	187
12.4	Kolísání kmitočtového zdvihu zatíženého vysilače s vlastním buzením	188
12.5	Samočinné řízení kmitočtu	191
12.51	Elektrické doladovací zařízení	192
12.52	Mechanické doladovací zařízení	193
13.	Technické provedení laditelných kmitavých okruhů	195
13.1	Všeobecně	195

13.2	Ladění změnou délky	196
13.3	Kapacitní ladění	199
13.4	Ladění změnou charakteristické impedance	204
13.5	Kombinovaná ladicí zařízení	207
13.6	Závěrečné poznámky	213
14.	Superheterodyn se širokými kmitočtovými pásmy	214
14.1	Princip	214
14.2	Početní vyjádření vstupního okruhu	215
15.	Blokování a stínění	222
15.1	Všeobecně	222
15.2	Isolační materiály	223
15.3	Příklady provedení	225
16.	Technická provedení kontaktních částí kmitavých vedení	231
16.1	Úvod	231
16.2	Zkratovací písty pro souosé okruhy a dvojvodičové systémy	232
16.3	Kapacitní ladicí písty	239
16.4	Zástrčky a elektronková pera	241
17.	Prizpůsobené zátěže a děliče napětí	244
17.1	Odporové prizpůsobené zátěže	244
17.11	Prizpůsobené zátěže s exponenciálním vnějším vodičem	244
17.12	Prizpůsobené odporové zátěže se ztrátovou hmotou (prostředím) mezi vnitřním a vnějším vodičem	246
17.13	Prizpůsobené odporové zátěže s loukořovým uspořádáním	250
17.14	Plošné odpory	250
17.2	Odporové děliče napětí	252
17.3	Kapacitní děliče napětí	260
III.	Měřicí přístroje a měřicí metody v technice decimetrových vln.	265
18.	Úvod	265
19.	Vodiče a přechody	266
19.1	Prívody	266
19.2	Bezodrazné přechody	273
19.3	Určení účinné délky vedení	274
19.4	Stanovení místa odrazu	276
19.5	Měření charakteristické impedance	276
19.51	Stanovení charakteristické impedance, indukčnosti a kapacity na jednotku délky pro bezztrátové vedení statickým měřením kapacity	276
19.52	Určení charakteristické impedance změřením vstupní impedance vedení naprázdno a nakrátko	279
20.	Měřicí vedení	280
20.1	Technické provedení	280
20.2	Rozsah použití	285
20.21	Absolutní měření délky vlny	285
20.22	Měření na anteně	286
20.23	Posouzení charakteristické impedance	286
20.24	Posouzení kabelu	287
20.25	Měření komplexní zátěže	288
21.	Měření impedance	288

22. Měření napětí	293
22.1 Všeobecně	293
22.2 Měření napětí vakuovou diodou	293
22.3 Měření napětí krystalovými diodami	301
23. Měření výkonu.	306
23.1 Fotometrické měření výkonu	306
23.2 Měření výkonu bolometrem	308
23.3 Termometrické a kalorimetrické měření výkonu s přízůsobenou zátěží	311
24. Měření kmitočtu	315
24.1 Všeobecně.	315
24.2 Souosý vlnoměr	316
24.3 Vlnoměry s dvojvodičovým vedením	320
24.4 Měření kmitočtu v širším kmitočtovém pásmu	320
24.5 Záznějový vlnoměr	321
24.6 Měření kmitočtu klíčováných vysilačů	323
24.7 Normály kmitočtu	324
24.8 Měření kmitočtového zdvihu kmitočtově modulovanáných vysilačů	325
25. Měření činitele jakosti.	326
25.1 Statická metoda	326
25.2 Dynamická metoda.	327
26. Měření citlivosti	330
26.1 Všeobecně.	330
26.2 Odvození šumového čísla	330
26.3 Šumová dioda	333
26.4 Měření šumového čísla přijímače	335
26.41 Měření cejchovanáným decimetrováným měřicím vysilačem	336
26.42 Měření šumovou diodou	337
Literatura	341
Jmenný rejstřík	359
Věcný rejstřík	361